

GESTIONAREA ȘI VALORIFICAREA BUNURILOR CONFISCATE DIN INFRAȚIUNI ÎN STATELE MEMBRE UE

Sinteza nr. 45, iulie 2014

Valorificarea bunurilor confiscate a fost până acum un subiect neglijat la nivel european, în ciuda deosebitei importanțe pe care aceasta o are pentru eficacitatea sistemului de confiscare în general. Cu toate acestea, problemele apărute în acest ultim stadiu al procedurii pot anula eforturile făcute anterior de forțele de poliție și de autoritățile judiciare.

Așa cum se subliniază în recentul document însoțitor al propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea produselor obținute prin săvârșirea de infracțiuni,¹ „legislația UE existentă nu conține prevederi privind valorificarea bunurilor”. Deși nu există prevederi obligatorii la nivel UE privind reutilizarea bunurilor confiscate, acestui subiect i s-a acordat o atenție din ce în ce mai mare la nivel UE, în ultimii cinci ani, în mai multe documente.

Interesul tot mai mare pentru gestionarea și valorificarea bunurilor confiscate a culminat cu adoptarea *Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului, din 3 aprilie 2014, privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană*².

¹ Comisia Europeană, *document de lucru al serviciilor Comisiei, document însoțitor al propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană, studiu de impact, COM(2012) 85 final, Bruxelles.*

² JO, L 127, vol. 57, 29.4.2014, p. 39.

CONCLUZII PRINCIPALE

- Valorificarea bunurilor confiscate a fost un subiect neglijat la nivel european, în ciuda importanței sale pentru eficiența sistemului de confiscare în general.
- Atenția tot mai mare îndreptată spre valorificarea bunurilor confiscate, la nivelul UE, în ultimii ani, a avut ca rezultat abordarea acestor probleme pentru prima dată în recent adoptata Directivă 2014/42/UE privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană.
- Practic, în toate Statele Membre (SM), vânzarea este principala opțiune de valorificare. Totuși, majoritatea SM au mai introdus și diverse forme de reutilizare a bunurilor, prin transferul lor către instituțiile de stat sau către organizațiile societății civile.
- Reutilizarea socială este unica formă de valorificare care garantează cetățenilor vizibilitatea bunurilor confiscate, întrucât ceea ce provine din infracțiuni este înapoiat societății în mod explicit.
- În ciuda variatelor modele de valorificare existente, toate SM au dificultăți în faza de valorificare, provenite din faza judiciară, în legătură cu coordonarea dintre părțile interesate și diferiți factori care împiedică vânzarea sau transferul de proprietate la timp și în mod eficient (de ex. drepturi de ipotecă, litigii privind drepturile de proprietate, condițiile nefavorabile ale pieței).
- Dată fiind abundența de modele de valorificare disparate din SM, este dificil de trasat o listă simplă de recomandări. Cu toate acestea, bunele practici identificate ar putea servi drept posibili pași spre îmbunătățire.

Directiva a introdus pentru prima dată prevederi privind gestionarea și valorificarea bunurilor înghețate și confiscate și a invitat statele membre „să aibă în vedere luarea de măsuri care să permită utilizarea bunurilor confiscate în interes public sau în scopuri sociale”. Aceasta mai menționează că, printre aceste măsuri, se poate regăsi aceea a alocării acestor bunuri pentru proiecte de aplicare a legii și de prevenire a infracțiunilor, precum și pentru alte proiecte de interes public și de utilitate socială.

În plus, numeroase documente de politică ale UE, neobligatorii, solicită o gestionare mai eficientă a bunurilor pentru care s-a instituit sechestrul asigurător și confiscate, precum și recunoașterea și promovarea practicilor existente privind reutilizarea instituțională și socială a produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Printre aceste documente ar trebui reținute următoarele: *Comunicarea Comisiei privind produsele provenite din activități de criminalitate organizată (2008)*; *Programul Stockholm (2009)*; *Concluziile Consiliului de Justiție și al Afacerilor Interne privind confiscarea și recuperarea creanțelor (2010)*; *Comunicarea Comisiei, din anul 2010, privind strategia de securitate internă a UE (COM (2010) 673 final)*; *Raportul Parlamentului European, din anul 2011, privind criminalitatea organizată în Uniunea Europeană (2010/2309(INI))*.

Cadrul legal existent pentru gestionarea și valorificarea bunurilor confiscate în statele membre UE

Marea majoritate a statelor membre au confiscare numai legată de infracțiuni (confiscare specială). Numai în aproximativ șapte state membre (Bulgaria, Grecia, Irlanda, Italia, România, Slovacia, Slovenia, Regatul Unit) este posibilă și confiscarea produselor în afara procedurilor penale. În plus, se pare că guvernează confiscarea bazată pe bunuri, deși unele țări favorizează confiscarea prin echivalent (Cipru, Finlanda, Țările de Jos, Regatul Unit, Suedia). Indiferent ce abordare a confiscării este adoptată, toate statele membre se confruntă cu diferite probleme legate de

gestionarea și de valorificarea bunurilor sechestrate și confiscate, probleme care decurg tot din abordările divergente adoptate de diferitele state membre.

Prevederi pentru promovarea gestionării eficiente a bunurilor sechestrate

În toate statele membre, în afară de patru dintre acestea (Danemarca, Lituania, Luxemburg, Malta), există prevederi legislative privind gestionarea bunurilor sechestrate, care au ca scop optimizarea valorii / minimizarea deteriorării acestora. Lipsa acestor prevederi, acolo unde aceasta apare, este resimțită de practicieni ca o deficiență importantă (de ex. Danemarca, Luxemburg).

Totuși, în ciuda existenței acestor prevederi, apar diverse probleme. În primul rând, aceste reglementări au uneori un domeniu de aplicare limitat (de ex. Irlanda) sau se referă la anumite tipuri de bunuri, așa cum este cazul Belgiei, unde reglementările nu acoperă proprietățile imobiliare, ci numai bunurile mobile sechestrate care se pot vinde, pentru a se evita costurile de depozitare și deteriorarea. În unele țări, administratorii bunurilor sechestrate sunt excesiv de costisitori (de ex. Regatul Unit), astfel încât, adesea, costurile cu administratorii judiciari depășesc ceea ce se recuperează. Sau se poate întâmpla ca aceștia să nu fie întotdeauna competenți, cum este în cazul Italiei, unde, în plus, curțile din regiuni diferite au abordări diferite; în unele regiuni (de ex. Calabria), în pofida unui cadru legal care încurajează administrarea activă, se promovează o administrare pasivă (conservarea). La fel, în Grecia, bunurile sechestrate sunt doar depozitate, dar nu sunt folosite deloc. O problemă recurentă este reprezentată de starea proastă a bunurilor sechestrate: de ex. în Estonia, bunurile sechestrate sunt frecvent neutilizabile sau murdare.

De asemenea, sistemele de înregistrare a bunurilor nu funcționează corespunzător întotdeauna, cum este cazul Țărilor de Jos, unde înregistrarea bunurilor sechestrate nu este mereu actualizată sau completă, ceea ce împiedică gestionarea acestora la timp și cu rezultate bune. Gestionarea eficientă poate fi împiedicată, ca în Portugalia, de faptul că procurorii și judecătorii nu acordă o prea mare importanță

gestionării bunurilor sechestrate, precum și de lipsa mijloacelor suficiente cu care să se întrețină bunurile în mod corespunzător. Sau întârzierea cu care se adoptă măsurile asigurătorii (de ex. România).

Opțiuni existente privind valorificarea

Practic, în toate statele membre, vânzarea este principala opțiune de valorificare. În mare parte, acest lucru se datorează faptului că toate statele membre privesc valorificarea bunurilor confiscate ca instrument folosit în primul rând pentru despăgubirea victimelor infracțiunilor și abia apoi pentru consolidarea bugetului de stat.

Totuși, majoritatea statelor membre au introdus, deși nu ca primă opțiune, diferite forme de reutilizare a bunurilor, prin transferul acestora către instituțiile publice (cu diferite scheme de stimulare) sau către societate/ONG-uri pentru reutilizare socială. Italia constituie o excepție notabilă, întrucât aplică reutilizarea directă a bunurilor confiscate prin transferul de proprietate, ca primă regulă.

În afară de vânzare și de transferul de proprietate, distrugerea este cea de a treia opțiune aplicată, deși numai pentru anumite articole (de ex. droguri, produse cărora li se aplică accize) sau în anumite condiții (atunci când bunurile sunt neutilizabile sau depreciate).

Modele de construcție instituțională

În marea majoritate a statelor membre nu există o abordare specializată privind valorificarea bunurilor confiscate, adică nu există o entitate care să se ocupe exclusiv de această sarcină, la nivel național. Prin urmare, în majoritatea statelor membre, hotărârea de confiscare este pusă în executare, în principiu, ca orice altă pedeapsă, cu implicarea diferiților actori din domeniul dreptului penal, printre care se poate număra o autoritate centrală principală care se ocupă de colectarea impozitelor (Serviciul Public Federal de

Finanțe din Belgia, Agenția Națională pentru Venituri din Bulgaria, Agenția Națională de Administrare Fiscală din România), de gestionarea proprietății publice (Biroul Reprezentanților Guvernului pentru Probleme de Proprietate din Cehia) sau de aplicarea pedepselor penale și administrative (de ex. Centrul Registrului Juridic din Finlanda, Departamentul pentru Înregistrare și Proprietăți din Luxemburg, Registrul Instanțelor Penale din Malta, Serviciul Public de Procuratură din Țările de Jos, Autoritatea de Executare Silită din Suedia). Pe de altă parte, multe state membre se bazează pe sisteme mai descentralizate, în care sarcinile legate de gestionarea bunurilor sechestrate, de valorificarea și de destinația finală a acestora, sunt împărțite între mai multe instituții sau sunt gestionate la nivel local, de către instanță.

Cu toate acestea, pare să existe o tendință de specializare a activităților de valorificare a bunurilor. Acest lucru a avut ca rezultat înființarea, pentru moment într-un număr mic de state membre, a unei agenții speciale care să se ocupe de aceste probleme, adesea în combinație cu problemele legate de gestionarea bunurilor. Gradul de specializare diferă (în unele cazuri există un organism unic special însărcinat cu toate activitățile de valorificare, în alte cazuri nu cu toate, dar cu o mare parte, iar acesta joacă un rol esențial de coordonare. Țările care au adoptat o asemenea abordare sunt Franța (AGRASC)³, Italia (ANBSC)⁴ și Cipru (MOKAS)⁵.

Dificultăți majore în procesul de valorificare

Statele membre UE întâmpină diverse dificultăți în procesul de valorificare.

Dificultăți legate de procedurile judiciare

Procesul judiciar și hotărârea instanței de judecată privind confiscarea preced întotdeauna faza de valorificare, astfel încât multe dificultăți legate de

³ Agence de gestion et de recouvrement des avoirs saisis et confisqués.

⁴ Agenzia nazionale per l'amministrazione e la destinazione dei beni sequestrati e confiscati alla criminalità organizzata.

⁵ Unitatea de Combatere a Spălării Banilor.

valorificarea bunurilor confiscate își au originea în procedurile judiciare. De exemplu, în unele țări, în care este aplicată confiscarea prin echivalent, ca primă regulă (Cipru, Țările de Jos), o problemă comună este reprezentată de faptul că bunurile reținute anterior sunt insuficiente pentru a acoperi suma care urmează să fie imputată prin hotărârea de confiscare, iar recuperarea altor creanțe este foarte problematică.

O altă problemă comună este reprezentată de hotărârile judecătorești definitive de confiscare care sunt neclare ori incomplete sau care furnizează informații insuficiente ori neactualizate asupra bunurilor care urmează să fie valorificate (Belgia, Franța, Țările de Jos). Proceduri paralele și deseori neordonate privind bunurile, cauzate de pretențiile unor terți (proceduri de faliment sau matrimoniale), împiedică și ele procesul de valorificare (Belgia, Ungaria, Italia, Regatul Unit).

În Luxemburg, din cauza lipsei unui registru centralizat special pentru măsurile asigurătorii (adică sechestrul asigurător asupra bunurilor este menționat doar în evidențele instanțelor de judecată), bunurile rămân sechestrate uneori chiar și după ce instanța a emis hotărârea definitivă de confiscare.

Durata excesiv de lungă a procedurilor judiciare este și ea o problemă importantă, întrucât, în majoritatea țărilor, este obligatorie existența unei condamnări penale definitive, pentru executarea hotărârii de confiscare, ceea ce duce adesea la deprecierea sau deteriorarea bunurilor (Bulgaria, Grecia, Ungaria).

Dificultăți legate de comunicarea și cooperarea între agenții

Problemele de comunicare și cooperare între agenții se numără printre factorii critici des amintiți printre piedicile în calea valorificării. În unele state membre, acest lucru implică o durată excesiv de lungă a procedurilor de valorificare. Unele țări raportează probleme de comunicare legate de înștiințarea la timp și corespunzătoare a oficiului de gestionare a bunurilor (Belgia, Bulgaria, Finlanda), în timp ce altele oferă exemple de lipsă de cooperare între instituțiile implicate (Grecia, Italia, Slovenia). În această privință,

numai o mică parte din statele membre (Cipru, Franța, Italia), așa cum sa văzut, au înființat o agenție specială care să se ocupe de această problemă, deseori în combinație cu gestionarea bunurilor, astfel încât să fie depășite, măcar în parte, dificultățile legate de slaba comunicare și coordonare între instituții în ceea ce privește procesele de gestionare și de valorificare.

În statele membre care se bazează, după cum s-a văzut mai sus, pe sisteme mai descentralizate (adică în care sarcinile legate de gestionarea bunurilor sechestrate, de valorificarea și de destinația finală a bunurilor sunt împărțite între mai multe instituții sau sunt gestionate la nivel local, de către instanță), această abordare descentralizată a gestionării și valorificării funcționează bine în unele țări (Danemarca, Estonia, Germania, Irlanda, Lituania, Polonia, Portugalia, Spania, Regatul Unit), în timp ce altele o consideră problematică din cauza problemelor de comunicare și cooperare între părțile implicate (Grecia, Ungaria, Slovenia).

În ciuda importanței confiscării și valorificării bunurilor într-o perioadă de timp rezonabilă, astfel încât să se reducă riscul de pierdere a valorii și de depreciere, în majoritatea statelor membre nu există prevederi legislative care să reglementeze durata fazei de valorificare. Chiar și în țările care au introdus asemenea prevederi (Grecia, Ungaria, Lituania, Țările de Jos, România și Regatul Unit), există probleme legate de durata excesiv de lungă a acestei faze.

Dificultăți legate de vânzarea bunurilor

Deoarece vânzările publice reprezintă opțiunea de valorificare predominant aplicată de toate statele membre, majoritatea problemelor care împiedică realizarea valorificării bunurilor confiscate sunt legate de scoaterea la licitație publică.

Cele mai greoaie par a fi cazurile legate de vânzarea bunurilor imobile, precum imobilele și terenurile. Multe state membre raportează faptul că există o multitudine de cazuri în care asupra proprietăților imobiliare confiscate există drepturi de ipotecă sau acestea sunt supuse altor proceduri de executare silită, ceea ce duce la alte pretenții din partea terților

de bună credință (Belgia, Bulgaria, Cipru, Portugalia, Regatul Unit). Situația este și mai gravă atunci când valoarea ipotecii este mai mare decât valoarea reală de piață a proprietății. Contractarea pieței imobiliare în timpul recesiunii economice care a început în anul 2008 a făcut ca vânzarea unor asemenea proprietăți să fie într-adevăr problematică din cauza lipsei de interes față de achiziționarea de proprietăți (Bulgaria, Grecia), precum și din cauză că vânzarea acestora implică niște costuri mai mari decât veniturile preconizate (Bulgaria, Cipru).

Probleme similare apar în cazul proprietăților care fac obiectul contractelor de vânzare cu plata în rate (Portugalia), al proprietăților cu mai mulți proprietari (Belgia, Bulgaria, Portugalia, Slovenia), al proprietăților ocupate ilegal sau cu probleme nerezolvate legate de drepturile chiriașilor (Belgia, Suedia). Anumite tipuri de proprietăți imobile sunt, de asemenea, raportate ca fiind mai dificil de vândut, de ex. proprietățile imobiliare cu valoare mare (Portugalia). Și proprietățile industriale și agricole par să ridice probleme privind valorificarea, deoarece este dificil să fie menținute în funcționare și să se garanteze locurile de muncă (Spania). Reputația proprietarului anterior este raportată ca factor în detrimentul potențialilor cumpărători ai proprietății imobiliare, în special dacă acesta a fost implicat în activități de criminalitate organizată (Bulgaria, Danemarca, Franța). O problemă specifică raportată de Portugalia privește posibilitatea ca un funcționar public sau un vânzător privat însărcinat de instanță cu vânzarea proprietății să încerce să obțină un profit personal ilicit din tranzacție. Mai mult, unele țări raportează că multe dintre problemele legate de vânzarea proprietăților confiscate își au originea în cadrul legal incomplet sau neactualizat (Bulgaria, Grecia, Luxembourg, Polonia).

Și bunurile financiare (de ex. acțiuni, stocuri de acțiuni și obligațiuni) și societățile comerciale ridică adesea probleme de valorificare. De obicei, aceste bunuri constituie un pachet de drepturi și obligații pe care statul nu are niciun interes să le păstreze, dar care sunt dificil de evaluat și de vândut (Cehia). Micile întreprinderi familiale sau acțiunile unor asemenea întreprinderi prezintă rareori interes și, dacă niciun alt membru al acelei familii nu decide să răscumpere

aceste acțiuni, acestea sunt practic imposibil de vândut (Danemarca). Probleme apar și în legătură cu procedurile de faliment desfășurate în același timp pentru aceste societăți comerciale confiscate (Cipru, Italia).

Dificultățile legate de vânzarea bunurilor mobile diferă considerabil de cele descrise mai sus. Principalii factori critici sunt deseori legați de deteriorarea rapidă, de deprecierea considerabilă a valorii și de costurile de depozitare disproporționate, adesea exacerbate de procesele judiciare prelungite. Cu câteva excepții (Danemarca, Lituania, Luxemburg, Malta), statele membre au încercat să amelioreze aceste probleme prin adoptarea unor prevederi care să prevadă vânzarea preliminară a unor asemenea bunuri înghețate sau sechestrate, înainte de emiterea hotărârii de confiscare și să păstreze în schimb ceea ce se obține într-un cont cu dobândă. Totuși, în multe țări, aceste prevederi au domeniu de aplicare limitat sau sunt rareori aplicate. Mai complicată este problema bunurilor contrafăcute, în cazul cărora încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală exclude vânzarea acestor bunuri și face ca altă opțiune decât distrugerea să fie destul de greu de aplicat. Mai mult, probleme apar când aceste bunuri nu au fost sechestrate înainte de hotărârea de confiscare și, prin urmare, trebuie să fie relocalate pentru a se aranja vânzarea lor (Belgia, Țările de Jos, Spania).

Metodele de confiscare prin echivalent, asociate cu hotărâri de restricționare a vânzării emise la timp și eficiente par să funcționeze mai bine, atunci când este vorba de cazuri complicate legate de valorificarea bunurilor imobile. Cu toate acestea, trebuie să se rețină că procedura confiscării prin echivalent nu ia în considerare riscul ca infractorii să reintre în posesia bunurilor confiscate / produselor infracțiunilor.

Reutilizarea instituțională și socială a bunurilor confiscate

Analiza arată că majoritatea statelor membre au introdus forme de reutilizare a bunurilor care implică fie instituțiile publice (*reutilizare instituțională*, prin sisteme de stimulare) fie societatea /ONG-urile

(*reutilizare socială*). Prima opțiune, așa cum s-a văzut, pare a fi mai frecventă decât a doua.

Ceea ce face distincția între reutilizarea socială a bunurilor confiscate și transferul tradițional al bunurilor confiscate către bugetul de stat (care rămâne principala opțiune de valorificare în UE) este faptul că se garantează cetățenilor vizibilitatea bunurilor confiscate. Chiar și în contextul formelor tradiționale de reutilizare, bunurile sunt, în general vorbind, utilizate în scopuri sociale (de vreme ce devin parte a bugetului de stat); totuși, acestea se amestecă cu alte resurse publice, astfel încât cetățenii nu pot face legătura dintre reutilizarea publică sau socială ulterioară a acestora și natura inițială a bunurilor confiscate.

În prezent au fost stabilite două modele de reutilizare socială în UE: 1) reutilizarea directă a bunurilor confiscate pentru scopuri sociale și 2) reutilizarea veniturilor rezultate din bunurile confiscate prin fonduri / programe specializate care investesc aceste venituri în combaterea traficului de droguri sau în prevenirea infracționalității. Experiențe semnificative de reutilizare a bunurilor confiscate din infracțiuni pentru scopuri sociale au fost introduse în următoarele state membre: Italia și Belgia (regiunea flamandă). Modelul de reutilizare a veniturilor obținute din bunuri confiscate, prin fonduri / programe specializate, există în următoarele țări UE: Franța, Spania, Luxemburg, Regatul Unit (Scoția), România.

Experiențele de reutilizare socială existente în prezent au multe avantaje. Ceea ce provine din infracțiuni este redat în mod deschis societății (în special în *schemele de reutilizare directă pentru scopuri sociale*), răspândindu-se astfel un mesaj cultural important care promovează așa-numita „luptă socială” împotriva criminalității organizate. Totuși, aceste scopuri sociale intră adesea în conflict, în viața de zi cu zi, cu eficiența economică. În general, *schemele de stimulare* sunt mai ușor de gestionat decât schemele de reutilizare socială, întrucât banii sunt, în general, mai ușor de manipulat decât bunurile.

Dificultăți legate de transferul de proprietate și de reutilizarea bunurilor

Reutilizarea bunurilor, mai ales atunci când este vorba de vehicule și de echipamente electronice, ar putea fi o alternativă mai eficientă decât vânzarea publică. Cu toate acestea, reutilizarea bunurilor, ca și vânzarea prin licitație publică, nu este asigurată împotriva diverselor dificultăți.

De fapt, multe dintre probleme sunt asemănătoare cu cele legate de licitațiile publice: drepturi de ipotecă și pretenții asupra bunurilor ridicate de terți, care trebuie soluționate sau transferate altfel către beneficiarii finali (Italia); deteriorarea rapidă sau starea proastă a bunurilor, ceea ce face ca acestea să nu mai fie dorite spre reutilizare sau necesită costuri suplimentare de reparare (Italia); încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, în cazul bunurilor contrafăcute, ceea ce exclude transferul gratuit sau, în orice caz, necesită eliminarea mărcii, lucru care poate fi, de asemenea, costisitor (Ungaria, Lituania).

O problemă specifică legată de reutilizarea bunurilor ca opțiune de valorificare, în unele țări, este identificarea posibililor beneficiari ai bunurilor (Bulgaria, Estonia). Lipsa unei baze de date centralizate speciale complică accesul la informații a potențialilor beneficiari. Un alt factor critic este calitatea informațiilor furnizate de autoritățile relevante potențialilor beneficiari, în legătură cu articolele disponibile pentru reutilizare. Lipsa unei descrieri corespunzătoare și a fotografiilor articolelor, a stării acestora sau a indicării datei confiscării complică luarea unei decizii informate de către beneficiari, privind solicitarea sau nu a bunurilor disponibile (Ungaria).

Italia mai raportează probleme legate de trimiterea cu întârziere a înștiințărilor legate de hotărârile de confiscare către ANBSC, de lipsa de cooperare dintre ANBSC și autoritățile competente la nivel național și local, de neclaritățile din legislație privind anumite competențe ale ANBSC.

Concluzii și recomandări

Analiza comparativă a legislației și a practicilor existente în statele membre UE, în domeniul gestionării și valorificării bunurilor confiscate din infracțiuni, scoate la iveală abundența de modele disparate de gestionare a acestor bunuri, adoptate de diferite țări. Fiind faza de încheiere a procesului de confiscare, modelele de valorificare sunt, în mare măsură, predeterminate de cadrul legal adoptat în domeniul confiscării. Un rol și mai important îl joacă factori precum nivelurile criminalității organizate, tradițiile instituționale și cadrul socio-economic mai larg. Deși există și similarități între statele membre, cum ar fi preferința pentru vânzarea prin licitație publică față de transferul de proprietate, ca opțiune de valorificare, este dificil de trasat un set simplu de recomandări de îmbunătățire a fazei de gestionare și valorificare, pentru întreaga Uniune Europeană.

Cu toate acestea, pe baza analizei de ansamblu, au fost identificate cele mai bune practici pentru gestionarea și valorificarea bunurilor confiscate. Acestea ar putea fi considerate recomandări cu care să se abordeze anumite deficiențe sau să se îmbunătățească eficiența regimurilor de valorificare existente în diferite țări, luându-se în considerare nevoile și particularitățile la nivel național.

Cea mai bună practică privind gestionarea bunurilor sechestrate

În Franța, pentru a se asigura utilizarea eficientă a resurselor disponibile, AGRASC nu administrează bunurile complexe sechestrate care implică niște costuri de administrare prea ridicate, exploatând posibilitatea oferită de Codul de procedură penală, începând cu anul 2010, care reglementează sechestrarea bunurilor fără deposedare și, prin urmare, face posibilă lăsarea bunurilor sechestrate în custodia proprietarului care trebuie să suporte costurile de întreținere.

Cea mai bună practică privind proprietățile ipotecate

În Suedia, dacă valoarea proprietății imobiliare nu acoperă atât ipoteca, cât și costul vânzării, nu se impune nicio măsură de sechestru, înghețare.

Cea mai bună practică în materie de modele de construcție instituțională

În Italia, Franța și Cipru există autorități centrale speciale care se ocupă de valorificarea bunurilor confiscate.

Cea mai bună practică în materie de cooperare între agenții

În Suedia, Departamentul de Justiție a emis recent un ordin privind mai strânsa cooperare dintre poliție, Oficiul pentru Infracțiuni Economice și Serviciul de Procuratură, ceea ce a avut ca rezultat înființarea Funcției Naționale pentru Produsele Infracțiunilor care are rol de consiliere pentru diferitele agenții.

Cea mai bună practică în materie de vânzare a bunurilor confiscate la licitații pe internet

Bune practici în ceea ce privește vânzarea bunurilor mobile pot fi găsite în Belgia, Germania și Regatul Unit, unde bunurile confiscate sunt oferite la licitații pe internet, ca mod de a obține un preț mai bun și o valorificare mai rapidă.

Cea mai bună practică în materie de gestionare centralizată și vânzare a proprietăților imobiliare confiscate

În Belgia, după hotărârea definitivă de confiscare, Serviciul Public Federal de Finanțe preia gestionarea proprietăților imobiliare confiscate. A fost creat recent un oficiu central special, denumit FINDOMIMMO, pentru a se asigura o gestionare mai bună și mai eficientă a tuturor proprietăților imobiliare, proprietate a statului belgian. Oficiul pregătește proprietatea pentru vânzare, iar când proprietatea este gata, FINDOMIMMO dă o comandă de vânzare comitetului

competent pentru proprietățile imobiliare, specializat în vânzarea de proprietăți imobiliare.

Cea mai bună practică pentru coordonarea procedurilor penale și nepenale care implică terți

În Regatul Unit, există aranjamente locale în care problemele matrimoniale sunt tratate de aceeași instanță ca și valorificarea bunurilor. Aceste aranjamente, deși nu sunt coerente încă și mai pot fi îmbunătățite, reprezintă o abordare promițătoare pentru tratarea litigiilor complicate din jurul creanțelor care trebuie recuperate.

Cea mai bună practică pentru implicarea cetățenilor în lupta socială împotriva criminalității organizate – reutilizarea socială (Italia)

Reutilizarea socială este singura formă de cedare care garantează cetățenilor vizibilitatea bunurilor confiscate, întrucât ceea ce provine din săvârșirea de infracțiuni este înapoiat în mod explicit societății. Se răspândește astfel un mesaj cultural important care promovează implicarea cetățenilor în așa-numita „luptă socială” împotriva criminalității organizate.

Cea mai bună practică pentru promovarea identificării beneficiarilor bunurilor

Direcția de Impozite și Vămi din Estonia și Direcția Generală a Finanțelor Publice din România sunt exemple bune pentru promovarea eficientă a bunurilor disponibile pentru reutilizare socială și pentru identificarea posibililor beneficiari ai bunurilor confiscate. Ambele autorități mențin pe internet liste accesibile publicului care conțin bunurile disponibile pentru reutilizare socială, iar beneficiarii eligibili pot solicita aceste bunuri.

Cea mai bună practică în materie de monitorizare a valorificării, pentru a împiedica infractorii să-și ia înapoi bunurile

Codul antimafia din Italia prevede că, atunci când, pe baza informațiilor provenite de la cetățeni sau a acelor deținute de Prefecture, rezultă că bunurile confiscate au fost redobândite de infractor, actul care atribuie bunurile este revocat.